

Sosiaali- ja terveysministeriö

Viite: Lausuntopyyntö 1321429

Lausunto: Lähisuhdeväkivaltarikosten sovittelu - Nykytila ja kehittämisehdotukset-raportti

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry kiittää mahdollisuudesta saada esittää lausuntonsa raportista "Lähisuhdeväkivaltarikosten sovittelu - Nykytila ja kehittämisehdotukset".

EHYT kiittää erityisesti raportin suosituksista sektorirajat ylittävän yhteistyön kehittämisestä ja lisäämisestä keskeisenä osana lähisuhdeväkivaltaan puuttumisen kokonaisuuden kehittämistä. Samoin EHYT kiittää sitä, että lähisuhdeväkivaltaan puuttumisen kokonaisuudessa tuodaan esiin myös sen ennaltaehkäisy. EHYT katsoo, että lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevässä työssä on tärkeää huomioida sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen, ja sitä tukevan työn resursointi koulutuksen sekä vaikuttamiskampanjoiden välityksellä WHO:n suositusten mukaisesti¹. Lisäksi resursseja tulee kohdentaa sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa, esimerkiksi perhepalveluissa.

Päihteiden, ja erityisesti alkoholin käyttö ja väkivalta kytkeytyvät tiiviisti yhteen, kuten myös raportissa hyvin kuvataan (s. 25). Alkoholilla on osuutta merkittävään määrään lähisuhdeväkivaltatapauksia. Tutkimuksissa on havaittu, että humalajuominen on liitoksissa parisuhdeväkivallan esiintyvyyteen ja vakavuuteen.² WHO:n suosittelemien alkoholipolitiikan kulmakiviin kuuluva alkoholin saatavuuden rajoittaminen sekä laaja-alainen alkoholihaittojen ehkäisy yksilö-, yhteisö- ja yhteiskuntatasoilla ovat myös keskeisiä väkivallan ehkäisyn keinoja. Alkoholin riskikäyttäjille suunnatut tukipalvelut ja interventiot ovat WHO:n erityisesti lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi suosittelemia keinoja. Alkoholinkäyttöön puuttuvista lähisuhdeväkivaltaa vähentävistä hoito-ohjelmista on saatu lupaavia tuloksia.³

EHYT näkee, että päihteiden käyttö, ja päihteiden ongelmakäyttäjille suunnatut palvelut, voisivat näkyä selkeämmin myös raportissa esitetyissä lähisuhdeväkivallan sovittelun kehittämistä koskeissa suosituksissa. Mahdollisen alkoholi- tai muun päihdeongelman tunnistaminen ja hoito lisäävät mahdollisuuksia vaikuttaa kestäväällä tavalla väkivaltaiseen käytökseen ja suhteeseen. Taulukon 2 kohtaan 4 samoin kuin taulukkoon 3 (esim. kohta 3) tulisi kumpaankin lisätä suositus päihdeongelmien kartoituksesta (alkoholikäytön mini-interventio)⁴ ja tarpeenmukaisen päihdepalveluihin ohjaamisesta.

Helsingissä 19.2.2019

Toiminnanjohtaja
Juha Mikkonen
Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

¹ Violence prevention: the evidence, WHO 2010:
http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/77936/9789241500845_eng.pdf?sequence=1

² Lähisuhdeväkivalta ja alkoholi, Haaste 1/2015, Takala JP:
<https://www.haaste.om.fi/fi/index/lehtiarkisto/haaste12015/lahisuhdevakivaltajaalkoholi.html>

³ Ibid.

⁴ Puheeksiotto ja mini-interventio, THL 2019:
<https://thl.fi/fi/web/alkoholi-tupakka-ja-riippuvuudet/ehkaiseva-paihdeyto/ehkaisevan-paihdeyton-menetelmat/alkoholinkayton-puheeksiotto-ja-mini-interventio>